

POOMHAI BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOV

12. číslo

Budyšin, novembr 1951

Lětnik 1

Bibliske rozpominanje

„Wšitko je waše; njech je žiwjenje abo smjerc, njech je nětčiše abo přichodne, wšitko je waše. Wy pak sće Chrystusowi; a Chrystus je Boži.“ (1. Kor. 3, 21—23.)

Slyšmy tutu powěsć a džijmy z njej k rowam svojich zemrětych. Wona nas troštuje, nas pozběhuje, naše wutroby sylni a bjerje nam njewěstosć.

Skoro njewěrimy swojimaj wočomaj a wušomaj, hdyž tajke slowo čitamy abo slyšimy: Wšitko je waše! Woprawdže? Njeměnimy husto dosć, zo nam docyła ničo tak prawje a zawěrnje njesluša? Naš statok džělmy sej z druhimi čłowjekami. Štož nažnjachmy, nam dawno wšitko njesluša. My schorimy a chorosć je nad nami kaž z knjezom, A smjerc? Nima wona nas wšitkich w rucy? Njeslušamy jej wšitcy? Štož je moje, z tym dyrbbju tola činić směć po swojej woli? A přichod? Što ma jón w rukomaj? Što ma móc nad nim? Njejsmy jemu wšitcy přepodaći? Wšitcy?

To wšitko wě tež japoštoł.. Wón

pak wě tež wjace a něšto druhého. Jeho woči njewidžitej jenož zwjeršne zwiski wěcow a podawkow, kaž to našej blukej woči zwjetša jenož widžitej. Japoštoł hlada z pobožnymaj wočomaj do swěta a chce, zo bychmy tež my z tajkimaj „rozswětenymaj wočomaj“ swět, naše žiwjenje, přítomnosć a přichod wobhladowali. Z tajkimaj nowymaj wočomaj dyrbbimy tež svojich zemrětych widžeć. Božej woči stej stajnje na Chrystusa, jeho Syna, zloženej. Z njesměrnej lubosću hlada Bóh na swójeho Syna a hlada o na njeho widži nas, naše žiwjenje a našu smjerc, našu přítomnosć a naš přichod.

Što pak widži Bóh na Chrystusu? Wón widži, kak je poslušny był hač do smjerce na křižu, kak je nuzu a winu cyłeho čłowjestwa na so wzał a donjesł na Golgata. Bóh widži na Chrystusu, kak je so smjerc na nim rozlamala a kak je wón so z nocy smjerce předobyl do jutrowneho swěta, a z tym krasnje dobył za cyłe čłowjestwo. Z Chrystuom njemóže smjerc wjace po swojej woli činić. Chrystus jej postaji jeje hodzinu. Tutoho „poslednjeho njepřečela“ měješe pod swojej mocu, hdyž po zdaću runje smjerc nad nim doby. Chrystusowe stanjenje z morwych to dopokaza.

A nětk či Bože slowo praji: Hdyž do Chrystusa wěriš, ma će tutón dobywar nad smjercu w swojej ruce, potom sy w jeho ruce a tež ty sy z nim dobywar nad hrěchom, smjercu a čertom. Chrystus so z tobu wuměnja: Twój hrěch je jeho hrěch — a tón je wušmórny. Twoja smjerc je jeho smjerc — a ta je přewinjena. Twój přichod je jeho přichod —

a tón so blyšći w swětle Božeho dobyća. Twój row je jeho row — a tón je prózdny! To je stróžba wěrnosć. Ju dyrbiš a směš w swójim žiwjenju wobkedžbować. Runje hdyž při rowach svojich zemrětych stejiš, dyrbi će křiž na to dopomnić, štož je žro a jadro našeje křesćanskeje wěry. „Swjeden“ zemrětych dyrbi swječić.

„Domini sumus“ rěka stare slowo. To móže so w dvojey mysli přeložić. Pak: Knjezowi smy. Pak: Knjezozo smy. A derje móžemy wobaj přeložkaj zwjazać: Hdyž smy knjezowi, smy knjezozo. Haj, japoštoł Jan ma prawje, hdyž praji: Naša wěra je dobyće, kotrež je swět přewinyło. Dobywarjej slusa wšitko: žiwjenje a smjerc, přítomnosć a přichod. Njech so rozwjeseji twoja wutroba w tajkej wěrje a to runje na njedžell zemrětych: Chrystus je smjerci móc wzał a žiwjenje a njezachodnosć na swětlo přinjesł, tež za tebe, wěriš-li do Chrystusa, a za wšitkich, kotřiž we wěrje wusnychu.

Njedyrbjeli so wjeselić tajkeje powěsće dla?

Hoffmann, přeł. W.

Jezus Chrystus woła: Cińće pokutu!

Srjedu před poslednej njedzeli po swjatej Trojicy, potajkim před smjertnej njedzeli, je pokutny dzeń. Kajki je to swjaty dzeń, praša so snano něchtó. Tu maš pokutu činić, wotmołwja druhi. Derje, ale što je to poprawom, pokuta? Pokuta je jara wažna wěc, a kóždy lutheran dyrbi cyle jasnje wědžeć, što jeho cyrkej wo pokuće wučí. Hladaj potajkim do Augsburgskeho wěrywuznaća (maš to zady w spěwarskich), što tam naš D. Martin Luther w XII. stawce praji: Čłowjek dyrbi swoje hrěchi sprawnje wobzarować, k tomu dyrbi wěrić, zo je nam Bóh zaslužbow našeho lubeho Knjeza Jesu Chrysta dla, kiž je našich hrěchow dla na křižu nje-winowaće wumrěć, woda. Dale dyrbi čłowjek polěpsenje slubić, ale to pokutenje dyrbi potom tež scěhować.

Stó ma pokutu činić? Ty, luby bratře, a ty, luba sotra, ja, runje tak kaž naš knjez farar, přetož wšitcy smy hrěšnicy. Hrěch, to je to, štož nas wot wěčneje zbóžnosće dźěli, to je ta čez, kotraž nas k wěčneje smjerći tama, ta čez, pod kotrejž wo pomoc křičimy a z kotrejež nas jenož jedyn wumožić móže, Jezus Chrystus. A wón woła nam: Čińće pokutu a přińdźće ke mni!

A nchtó z nas njesmě prajić: Pola mnje njeje to tak wažne z pokućenjom, mnje ma Bóh wěsće radšo, ja sym tola lěpši hač tón čłowjek, tón mordar tu abo tón paduch tam. Ně. My tčimy wšitcy tak hluboko w bahnje swojich hrěchow, zo bychmy so bjez Božeje njesměrneje hnady wšitcy w nim zadusyć dyrbjeli. Předstajće sej: Dwaj šulerjej mataj jara dolhi puć do šule, ze wsy hač do dalokeho města. Na dompuću dze přeni do swojeje chěže. Druhi bydli wo dzešać kročelow dale w susodnej chěži. Kajki z njeju ma dlěši šulski puć? Sami so smějeće: Při tak wulkej zdalenosći je to praktisce to samsne. Haj. A runje tak je to z našim pućom k Bohu. My smy ze swojimi hrěchami wšitcy tak njeskónčnje zdalení wot dospołnosće Boha, zo wjetša abo mjeńša ličba zmylkow w morju našich hrěchow woprawdže žanu rólu njehraje. Wšitcy smy hrěšnicy. Hlejće Chrystowe pokutne přédowanje Lukaš 13, 1—5! A zawěsće je někajki mordar, kiž

pak swoje hrěchi sprawnje wobzaruje a kručje do Božeho wodaća wěri, Bohu bliši hač my, hdyž w swojich „njewuznamnych“ (wězo po nasim nahladže) hrěchach wostawamy.

Hladajće, kak jedna naš Knjez Chrystus, hdyž wobjeduje z tym jednym pharizejskim, a přińdže ta hrěšnica, njese Chrystej škleńcu ze žalbu, p.aka před nim a wokošuje jeho noze. Tón pharizejski, tutón čłowjek „bjez zmylkow“ so džiwa, kak sej to mištr móže lubić dać. Chrystus jemu to rozjasni a na kóncu praji žónskej: „Tebi su twoje hrěchi wodate! Twoja wěra je čje wobbožila, dži z měrom!“ (Lukaš 7, 36—50.) Abo wěsće tež, kak je tamny zlóstnik, kiž wisaše pódla Chrysta na křižu, hišće w poslednej mjeńšinje před smjerću swoje hrěchi wobzarował a Chrysta wuznał. (Lukaš 23, 39—43.) A Chrystus praji jemu: „Zawěrnje, ja praju čie: džensa budžeš ty ze mnu w paradizul“

Wuč nas wopomnić, zo my wumrěć dyrbimy, zo byd my mudri byli

(Psalm 90, 13.)

Na smjertnej njedzeli myslimy na jednej stronje rady na swojich lubych wusnjonych. Jich smjerc přinjese nam swojeho časa hluboku bolosć, ale troštujemy so z tym, zo wěmy, zo su pola Boha a zo so z nimi we wěčnosći zaso widzimy. Ale hdyž pak stejimy před jich rowami, mamy tež na druhej stronje na to myslić, zo přińdže čas, hdyž my runje tak číše pod trawnikom ležeć budžemy a hdyž budže naša duša před trónom najwyšeho stać.

Při tutej myslisce nadpadnje nas zdobom strach a radosć. Strach při prašenju, kak mam před Bohom wobstać, kak mam so na to přihotować? Radosć tohodla, zo wěmy: hdyž budžemy w njebju, potom woznamjeni to za nas, do wěčnosće pola našeho Wótca, pola Chrysta, pola našich lubych być, w pokoju a měrje, we wěčneje zbóžnosći!

Kak mamy so přihotować? Lubi křesćenjo, to wěsće: džeržće so na našeho Knjeza Jezusa Chrysta a jeho ewangelium! Wón sam praji nam tola: „Ja sym tón puć a ta wěrnosć a to žiwjenje; nchtó nje-přińdže k Wótcej, chiba přez mnje.“ (Jana, 14, 6.) Wumrěć dyr-

A skónčnje znajeće přirunanje wo pharizejskim a cłowniku w tem-
plu. (Lukaš 18, 9—14.) — Potaj-
kim wot tuteho stejnišća hladajće
jako hrěšnicy na swojich najbli-
šich a na pokućenje před Bohom!
Spóznaće wulkosć swojich hrě-
chow, a prajće kaž cownik: „Božo,
budž mi hrěšnikej hnadny!“ (Lu-
kaš 18, 13.)

A kak dostanu hnadneho Boha?
To běše to zakladne prašenje, ko-
trež našeho D. Martina Luthera
k jeho wulkemu skutkej, k refor-
maciji wjedžeše. Nic přez někajke
sebjemartrowanje, nic přez dobre
skutki a přez zaslužby, kaž katol-
ska cyrkej wučí. (Dobry skutki
čini prawy křesćan jako něšto
samozrozumliwego z křesćanskeje
lubosće a nic tohodla, zo by sej
za to pola Boha lěpši wusud za-
služil.) Wumoženje z hrěchow so
nam dostawa jeniće přez hnadu,
přez wěru do tuteho wumožjenja
přez Jesu Chrysta. W lisće japo-
štoła Pawoła čitamy (3, 23—24,
28): „Přetož tudy njeje žane roz-
dželenje; ale wšitcy su hrěšnicy

bimy wšitcy na tutym swěće, na-
šich hrěchow dla, „přetož smjerć
je hrěchow mzda; ale dar Boži je
to wěčne žiwjenje w Chrystusu
Jezusu, našim Knjezu“. (List na
Romskich 6, 23.) Haj, „zbožni su
morwi, kotřiž w Knjezu wumru“
(Zjewjenje 14, 13), kotřiž su při-
hotowani a změrom swjej smjer-
ći napřečo hladać móžeja. Woni
móžeja woprawdže prajić: „Chry-
stus je moje žiwjenje, a wumrěće
je moje dobyće.“ (List na Philip-
piskich 1, 21.)

Ale kak mamy so přihotować,
hdyž njewěmy, hdy wumrěć dyr-
bimy? Runje dokelž njeznaješ, w
kajkej hodzinje to budže, tak při-
hotuj so hnydom nětko, luba duša!
Zo by stajnje přihotowana byla,
hdyž Knjez přińdže a tebe z tu-
toho swěta wotwoła. Wopomni
tych džesaćich knježnow, z ko-
trychž běše pjeć njemudrych. Nje-
běchu přihotowane a tak zmylichu
nawoženju. Tohodla budže mudri
kaž te pjeć druhich knježnow. Na-
pjelńće swoje lampy žiwjenja z
wolijom, to je z ewangelijom na-
šeho Knjeza Jezusa Chrysta a
„kedžbujće: přetož wy ani dnja
ani hodžiny njewěsće, w kotrejž
čłowski Syn přińdže“. (Mateja
25, 13.) Hamjen! H. Härtel.

a nimaju teje chwalby, kotruž na Boze meč dyrbjeli; a budžeja bjez zaslužby prawi činjeni z jeho hnady, přez to wumozenje, kotrež přez Chrystusa Jezusa so stalo je. Přetož my za to mamy, zo čłowjek prawy budže bjez zakonja skutkow, jenož přez wěru!

Jenož přez wěru. Potajkim, čińće pokutu. Tak wam woła Jan krčćenik a tak wam woła sam Jezus Chrystus: „Čińće pokutu, přetož njebieske kralestwo je so přibližalo!“ (Mat. 3, 2; 4, 17.) Kajće so! Wuznajće swoje hrěchi! Wobzarujće je z cyleje wutroby a wěrcce, wěrcce, zo je wam Bóh z hnady, přez wumozenje přez Jezusa Chrystusa, woda! Tak budžeće zbóžni. Tak so wuswobodźiće wot teje čeže, kotraž was do tonidla dele tlóči. Tak přińdže pokoj a měr do wašich dušow.

Zo dyrbimy potom tež polěpšnje pokazać, to je samozrozumliwe. A to Bóh tež wot nas wočakuje. Bóh je dobročiwy, sčerpilwy a do!hočakacy. Ale runje tuta dobroćiwosć ma tebe k pokuće wjesć (hlej list na Romskich 2,4!) a nimaš myslić: Bóh je dobry a do!hočakacy. To ma pozdžišo čas,

Wumrěć — a što potom?

W klóstrje bě. Dwaj mnichaj, dobraj towaršej, so rad rozrěčowaštaj wo žiwjenju po smjerći. Sej wšitko nadrobnje wumyslištaj a předstajštaj, kajke budže w druhim swěće. A tomu, kaž sej mysleštaj, dyrbjese po jeju zdaću tež na kóždy pad być. Sej wučiništaj, zo ma po smjerći njeboćički k Bohu Knjezej hić a jeho prosyć, zawostajenemu na zemi wo snje jenož jedne slowčko prajić, a drje pak slowo „taliter“, po serbsku „tak“ — je w druhim swěće tak, kaž běštaj mysliloj —, pak slowčko „aliter“, po serbsku „hinak“ — je hinak tam, hač běštaj sebi to předstajiloj. Po jeju mjenjenju móžeše so jenož wo „taliter“ jednać.

Młódsi přeni wumrě. Druhi na zemi cyle léto čakaše. Potom so jemu woprawdže wo snje njeboćički towarš zjewi. Kajke slowčko budže jemu prajić? Ani „taliter“, ani aliter“, njepraješe, ale „totaliter aliter“, potajkim: tam je cyle hinak, hač sebi hdy wumyslić móžemy!

Kajke tam horjeka budže, je njewěste! Wěste je jenož, zo wšitcy prjedy abo pozdžišo wumrěć dyrbimy, a wěste je, zo žiwjenje

pokutu činić. Njewěš, hdy wotbije twoja hodzinka. Potom budže pozdže za pokućenje. A dyrbiš wědžeć, tež Bože do!hočakanje ma swój kónc! Dopomniš so na přirunanje wo njeplódnym figowym štomje? Přečitaj sej je pola Lukaša 13, 6—9! A što čaka na tych, kotřiž njechaja pokutu činić, to sej přečitaj w ewangeliju Mat. 13, 24—30, 36—43: wěčne zatamanstwo, „tam budže skiwjenje a zubowkřipjenje“, a žadyn nawrót z njeho njebudže.

Čińće pokutu! Nic jenož na pokutnym dnju. Tón ma was jenož wosebje k pokuće napominać. Wobroće so, kaž je so tež tón zhubjeny syn wobroćil a k swojemu nanej wróće přišo! „Nano, ja sym zhrěšil w njeju a před tobu.“ Tute rjane přirunanje wo zhubjenym synu (Lukaš 15) pokazuje nam tež, zo ženje njeje

Cyrkwinska wizitacija Minakaškeje wosady

Wot 5. hač do 7. oktobra běše w našej wosadze wulka wizitacija knjezow superintendentow Mjerwu z Bukec a Buscha z Budyšina. Bu wšo, štož je wažne, přepruho-

pozdže, wrócić so ke Knjezej. Wobroće so! Hnydom! A tak, kaž so zwjeseli tón stary nan, hdyž swojeho syna, kotryž zhubjeny bě, zaso namaka, „runje tak, praju wam, budže wjesołosć před Božimi jandžemi na jednym hrěšniku, kiž pokutu čini“. (Luk. 15, 10.)

Runje tohodla je Bóh swjeho lubeho Syna, dobrego pastyrja, na zemju posla, zo by pytał zabłudžene, zhubjene wowcy, zo by je wróće wjedl do paradiziskeje zahrody Wótca. „Přetož čłowski Syn je přišo, zo by pytał a zbóžne sčinił, štož zhubjene je.“ (Lukaš 19, 10.) Tak je tež Chrystus přišo, zo by nas, kiž smy so na pučach žiwjenja zabłudžili a so do čemnosćow hrěchow dostali, pytał a wuwjedl wróće k našemu Wótcej do njebieskeje zbóžnosće. Słyšće tutón ewangelij a wobroće so! Hamjeň! H. Härtel.

wane. Pjatk, 5. oktobra, wječor porěčeštaj knjezaj superintendentaj Mjerwa a Busch w Božim domje na wosadnym wječorje k Minakaškej wosadze. Sup. Mjerwa naspomni, što mamy na Božim domje a zo by Bóh nam měr zachował, zo njeby nowe zničenje so stalo. Sup. Busch nawjaza na hesło Barlinskeho němskeho cyrkwinskeho dnja: Smy tola wšitcy bratra, a wuzběhny wosebje, zo cyrkej je žiwa wosada wšěch do Chrystusa wěrjacych. To so mjez druhim pokazuje tež we wašnju noweho spěwanja. Njedzeli napominaštaj superintendentaj wosadu: Sup. Mjerwa serbsku wosadu: Bože slowo je žiwe a njeje něšto z muzeja. Njemylće so, Bóh so njeda za směch meč. Přetož štož čłowjek syje, to budže wón tež žnjeć. Sup. Busch rozestaji nam, zo je Bóh tři króć swjaty a zo sej njesměmy z Bohom hrajkac a jeho mjeno znjewužiwać.

Džakowni smy, zo je cyrkwinska wyšnosć našu wosadu po nimale 30 lětach zaso na wizitaciji wopytała a tak nam dopokazała, zo njejsmy sami, ale smy jedna cyrkej Chrystusowa. Bž.

Njeswaćidlo. Wot 23. do 28. 10. mějachmy ewangelizaciju. Wšědnje přednošowaše farar Lazar-Hodžijski 18.30 hodž. w serbskej a w 20 hodž. w němskej rěči wo hłownym temaće: Smy zawěrnje křesćenjo? a rozestaješe nam po

dale dže. Wěste je tež, zo mamy so tam před Bohom zamolwjeć.

A wěste je tež, zo runje tohodla wumrěće žana džěćaca hra njeje. W třecim artiklu wuznawamy: „Ja wěrju do swjateho Ducha . . . horjestawanje čěta a wěčne žiwjenje.“ Ale njeje jenož horjestawanje po smjerći, ně, hižo do smjerće, a drje krótko do smjerće je tajke horjestawanje, a to je stawanje našich hrěchow! Stare slowo praji: „Hdyž čłowjek chce do burskeho dwora, na njeho psy šćowkaja; a hdyž chce čłowjek do wěčnoće, na njeho hrěchi jeho žiwjenja, tež dawno zabyte, šćowkaja!“ A što pomha? Ty dyrbiš hladać, hrěchi wotbyć! A to móžeš jenož přez Chrystusa, kiž je za to swoje žiwjenje dał a swoju krej přelał a kiž wot tebe ničo dale nježada, hač zo twoje žiwjenje cyle jemu słuša, jenož jemu, a nic swětej a swětnym starosćam a lóštam!

Jónu dyrbiš Boha zetkać, so dać wot njoh' namakać, pak tu dóstać jeho hnadu.

pak tam k twojom' wěčnom' padu wot njoh' zatamany być! La.

swojim žiwym a wutrobu putacym wašnju, što to rěka živy křesćan być, a rěčeše dale wo čmowych mocach, kotrež nas stajnje wobdawaju, wo prawej modlitwje, kotraž ma zawěrnje zmysla, wo prawym křesćanskim mandželstwje, wo smjerći a žiwjenju po smjerći. Njedzeli dokonči so ewangelizacija z Božimaj službomaj, němskej a serbskej, wobej z Božim swjatym wotkazanjom. Kóždy wječor zeńdze so nahladna ličba wosadnych a wšitcy poslušachu ze zahorjenej wutrobu njeskomdžo žane jeničke z wažnych słowow. Bóh daj, zo zahorjeni dobry woheń njeby hašnyl we wutrobach, ale dale a mócnjšo so swěcił w našim zymnym času. W.

Ewangeliska młodžina w Budyšinje

Njedzeli, 4. nazymnika, bě ewangeliska młodžina Budyskeho wokrjesa do města přeprašena, hdžež so tójšto młodych ludži tež z našich serbskich wosadow zeńdze. Tutón dzeń so z tym wuznamjeni, zo bě sakski farar za młodžinu Oelmann z Driježdžan přítomny. Wón přédowaše dopódnja w Marijnej - Marćinej cyrkwi wo mēsačnym hronu: „Zawěrnje, ja praju wam: Štož sće činili jednemu mjez tymi mojimi najmějšimi bratrami, to sće mi činili.“ Přédar so na to wusteješe, młodej wosadze na praktiske, zrozumliwe a chutne wašnje jejne bratrowske winowatosće před woči stajeć. Tema jeho popođnišeho přednoška rěkaše: „Nowe žiwjenje młodeho křesćana a młodeje wosady!“ Mjez druhim wo tym rěčeše, kak ma so młody křesćan při dźěle a doma zadžeržować, hdyž nic „stary Hadam“, ale Chrystus nad nim knježi. A štož zhromadźizny młodeje wosady nastupa, kruće napominaše, zo njebychu jenož pođdra hodžiny před fararjom „pobožne dźiwadło“ hrali, njedžiwajo toho potom wšo při starym wostawa!

Dzeń so skónči z nutrnosću w Pětrowej cyrkwi, w kotrejš zastupnicy jednotliwych młodych wosadow swój „džakny wopor“ přepodachu. Wjace hač 1000 hr. bě so nazběrało! — Je jara wažne

za našu młodžinu, tajke zjězdy wopytać a sej dać posylnjeć wěru. Tutu zymu so zaso tu a tam (mjez druhim w februaru tež w Hodžiju) tak mjenowane „bibliske přihotowanske časy“ za wjesnu młodžinu

wotměwaju, na kotrež so hižom dzensa wutrobnje přeprašuje! Někotre dny pod Božim słowom a we wjesolym towarstwje z druhimi młodymi křesćanami su hišće lěpje hač jenož jedyn dzeń! La.

Pokuta před 12 000 ludžimi w Koblicach pola Hodžija

Podal O. W.

(Pokročowanje)

Mordar so wo durje pastyrnje zachlupa. Ale tež pastyrjowej zdachu so jeho rěče jara dźiwne być. Jako so wona dlješe a wotwlowaše, mordar jej započa lubić, lubješe jej len, lubješe jej najlěpši maćerny kožuch. Tež pastyrjowa so naboja, zbudži wjesneho sudnika. A jako tón zhoni, zo běše so něšto podhladneho a wěsće strašneho stało, zbudži wón druhich mužow. Hromadže dźěchu do Koblic. A tuž wohladachu najhroznjši njeskutk, kajkiž sebi čłowjek njeby ani wumyslić móhl. Hnydom tež spóznachu, zo maja mordarja před sobu, kiž so přeco bóle zašmjatowaše do přečiwomyslnych, njerozumnych rěčow. — Njetrjebachu njewustawajce plakacu holčku so prašeć. Widzachu, zo nchtó druhi njemóžeše z mordarjom być. Hišće do switanja nječłowjeskeho njekmanika zajachu. A potom běše njedzela! — Powěsće wo žalostnym njeskutku so rozšěrješe z wětrom po Hodžijskej wosadze a po cylej Łužicy.

Hnydom pósłachu do Stolpna na sudnistwo, do kotrehož Koblicy z Hodžijom słušachu. A hižo nazajtra bě tu sudarska komisija, zo by cylu krwawnu naležnosć rozjasnila. — To wšak dolho njetraješe. Přińdžechu bórze ze wšěm do čista. Dwanaćelětna holčka, kotraž běše wšitko widzała, njemóžeše lhać. A tu mordar so skónčnje k wšěm wuzna. Praješe přeco, zo to wjele na sebje njezměje. Sudniski lékař přepytowaše čěla; žalostne rany běchu widjeć. Pokazowachu je skučerjej. Tón zhladowaše na nje bjeze wšeje hnutosće prosty a zasakły. — Hdyž běchu wšitko do nadrobna napisali a zapisali, wzachu mordarja sobu, zo by so jemu jeho prawo dóstało. Tři čěla pak pohrjebachu do jedneho rowa na Hodžijskim pohrjebnišću. Cyła wulka wosada je přewodžeše.

Mordar steješe bjez dwěla cyle

pod scěhwkami helsekeho napoja. Wěmy dzensa, zo njeskutki palenca traja dolho. Mordar běše moril pod scěhwkami wopilstwa. Po zdaću běše drje stróžbny, ale jeho rozwólność, nahłosć, zlobosć běchu nastale z tym, zo běše cyle zhubił swoje přinarodžene začuća lubosće a česćownosće k staršimaj. To wuskutkuje alkohol. Wón wozmje čłowjekej wšitke zadžewki, kiž je jemu Boža předwidziwosć stajila, zo by jeho zachowa'a před hrěšenjom — dobre počinki, pócćiwosć, pohonosć hańbu. Čłowjek přestane być z čłowjekom! — Ale to nihdy nanihdy njewuwinje mordarja. Pěda pak jemu, hdyž wón dospělnje wostróžbni, hdyž wón spóznaie, što je zawiny! — To so cyle wěsće stanje!

Nohcemy mordarja zamołwić. Morjenje nana a k tomu hišće morjenje maćerje a bratřika je tajki žalostny njeskutk, zo nas zyma loji. Mamy za njemóžno, zo čłowjek tak hluboko padnje! — W starych dawnych časach njeje zakonjedawar Lykurg w lěće 820 do Chrysta do swójeho chłostanskeho zakonja žane chłostanje za morjenje nana postajil. Jako jeho na to kedžbliwego činichu, zo je to zabył, wotmołwi, zo ma tajki njeskutk za njemóžny. Lykurg je so mylił. Čłowjek tež to zamóže, wosebje hdyž je čert pódla.

Ale dzensa so prócujemy, tež tajki žalostny njeskutk dóznać. Što běše z winu, zo burski pachol zhubi wšitke čłowske začuća, kotrež je Bóh Knjez do wutroby kóždého čłowjeka položil? Zo je swoju mać, kotraž je runje hišće za njeho prosyła, na tajke žadlawe wašnje zarazył. Žadyn džiwi čłowjek to nječini. Žane torhace zwěrjo to njezamóže. Dyrb'eli zadwělować, dyrb'eli Bohu Knjezej porokować, zo je čłowjeka stworił, hdyž to njemóhli znajmjeńša někak wujasnić.

(Skónčenje scěhuje)